

**संविधानसभाको व्यवस्थापिका-संसदको बैठकमा
सम्माननीय राष्ट्रपति डा. रामवरण यादवज्यूद्वारा प्रस्तुत
आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को नेपाल सरकारको नीति तथा
कार्यक्रम**

**नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं**

<http://www.opmcm.gov.np>

सम्बत् २०७१ आषाढ १५ गते आइतबार ।

आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम

सभामुख महोदय,

१. संविधानसभाको दोस्रो निर्वाचनबाट नेपाली जनताको ताजा अभिमत सहित गठन भएको यो गरिमामय व्यवस्थापिका-संसद्मा नेपाल सरकारको आर्थिक वर्ष २०७१/७२ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरव महसुस गरेको छु । म यस अवसरमा नेपाल राष्ट्रको रक्षा र अग्रगमनका आन्दोलनमा शहादत प्राप्त गर्नुहुने सहीदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । शान्तिपूर्ण, स्वच्छ र भयरहित वातावरणमा निर्वाचन सफल बनाउन भूमिका खेल्ने सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिन्छु ।
२. अब, हाम्रो समग्र ध्यान समयमै जनचाहाना अनुरूपको संविधान जारी गर्नु हो र त्यो नै आधुनिक नेपालको समृद्धिको प्रस्थान बिन्दु बन्न सक्ने मेरो विश्वास छ । त्यसैको निम्ति सरकार सम्वाद, सहमति र सहकार्यलाई जोड दिई सबै पक्षलाई समेटेर अगाडि बढ्नेछ ।
३. संघीय प्रणालीको संस्थागत प्रवन्ध र ढाँचाको व्यवस्था कार्यान्वयन नहुन्जेल सम्मका लागि स्थानीय स्वशासन र विकासको अनुभूति जनतामा पुऱ्याउँन आगामी आर्थिक वर्ष भित्र स्थानीय निकायको निर्वाचन गरिनेछ ।
४. नेपालको अन्तरिम संविधान तथा विस्तृत शान्ति सम्झौता अनुरूप संक्रमणकालीन न्यायलाई पूर्णता दिनका लागि बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानबिन आयोग र सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग शीघ्र गठन गरिनेछ । सहिद परिवार एवं द्वन्द्व पीडितहरूलाई थप राहत र क्षतिपूर्ति तथा परिपुरणका माध्यमद्वारा सम्मान र सम्बोधन गरिनेछ ।
५. नेपाललाई सन् २०२२ सम्म विकासशील मुलुकको स्तरमा पुऱ्याउने अठोटका साथ आर्थिक विकासको ठोस आधारशीला खडा गरिनेछ । सुशासन, मानव अधिकारको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गरी संवैधानिक सर्वोच्चता र कानूनी शासनको प्रत्याभूति गरिनेछ ।
६. भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता अवलम्बन गरिनेछ । अनियमित कार्य हुन सक्ने जोखिममा रहेका निकाय तथा क्षेत्रहरू पहिचान गरी भ्रष्टाचार नियन्त्रणका निरोधात्मक उपायहरू अवलम्बन गरिनेछ । प्राविधिक प्रयोगशाला, दक्ष जनशक्ति, नयाँ संगठन संरचना र कार्यक्षेत्र सहित राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रलाई सुदृढ र सक्षम बनाइनेछ । अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगलाई आवश्यक पर्ने स्रोत-साधनमा कमी हुन दिइने छैन । साथै, सबै संवैधानिक निकायहरूलाई आवश्यक सहयोग पुऱ्याइनेछ ।
७. राष्ट्रिय जीवनका सबै क्षेत्रहरूमा न्यायपूर्ण र लोककल्याणकारी व्यवस्था स्थापना गर्न बजार अर्थतन्त्रमा आवश्यक नियमन गर्दै आधारभूत आवश्यकताका क्षेत्रमा आत्मनिर्भर र स्वाधीन अर्थतन्त्रको निर्माण र विकास गरिनेछ । सामाजिक न्याय सहितको आर्थिक समृद्धि हासिल गर्न सरकार प्रयत्नशील रहेको छ । त्यसका लागि देशभित्र लगानीको उपयुक्त वातावरण बनाउँदै उच्च र दीगो आर्थिक बृद्धि हासिल गरिनेछ । अर्थतन्त्रका आधारस्तम्भका रूपमा